

Nota

Beringen – Gaston Oomsloan

Programma van maatregelen

Opdrachtgever :	Som Projects
Ons kenmerk :	ORTEC2100406
Auteurs :	Ward Decramer Anne De Loof
Datum verslag:	Maart 2021
Projectcode Onroerend Erfgoed :	2021B134 proefsleuvenonderzoek
Wettelijk depot :	D/2021/15.001/05

Coverfoto: overzichtsfoto in WP2 tijdens het proefsleuvenonderzoek

Auteurs & autorisatie:

Ward Decramer (OE/ERK/Archeoloog/2019/00023)

Anne De Loof (OE/ERK/Archeoloog/2018/00203)

Terra Engineering & Consultancy nv

(OE/ERK/Archeoloog/2020/00004)

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Wettelijk depot: D/2021/15.001/05

INHOUDSTAFEL

Deel 3	Programma van Maatregelen.....	4
3.1	Beschrijvend gedeelte	4
3.1.1	Administratieve gegevens	4
3.2	Gemotiveerd advies.....	6
3.3	Programma van maatregelen	8
	Ondertekening.....	9

Deel 3 Programma van Maatregelen

3.1 Beschrijvend gedeelte

3.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode	2021B134(proefsleuven en proefputten)
Actoren	Terra Engineering &Consultancy OE/ERK/Archeoloog/2020/00014 (Erkend archeoloog)
	Anne De Loof OE/ERK/Archeoloog/2018/00203 (Erkend archeoloog, auteur, digitaliseerder)
	Ward Decramer, OE/ERK/Archeoloog/2019/00023 (Veldwerkleider, erkend archeoloog, assistent-aardkundige, auteur, digitaliseerder)
Locatie	Provincie: Limburg Gemeente: Beringen Deelgemeente: Beverlo Adres: Gaston Oomsiaan (fig. 2.1-2.3)
Kadastrale gegevens	Beringen, afdeling 6, sectie C percelen 789d, 798t, 799g, 801n, 801p, 802g en 802h (fig. 2.2)
Bounding Box	Punt 1: x = 209764, y = 197730
	Punt 2: x = 209945, y = 197865
Oppervlakte projectgebied	Ca. 10 720 m ²
Periode veldwerk	18 februari 2021
Einddatum onderzoek (afron- ding rapportage)	Februari 2021
Relevante termen	Proefsleuvenonderzoek; natte gronden; Formatie van Diest; recente sporen; natuurlijke sporen.

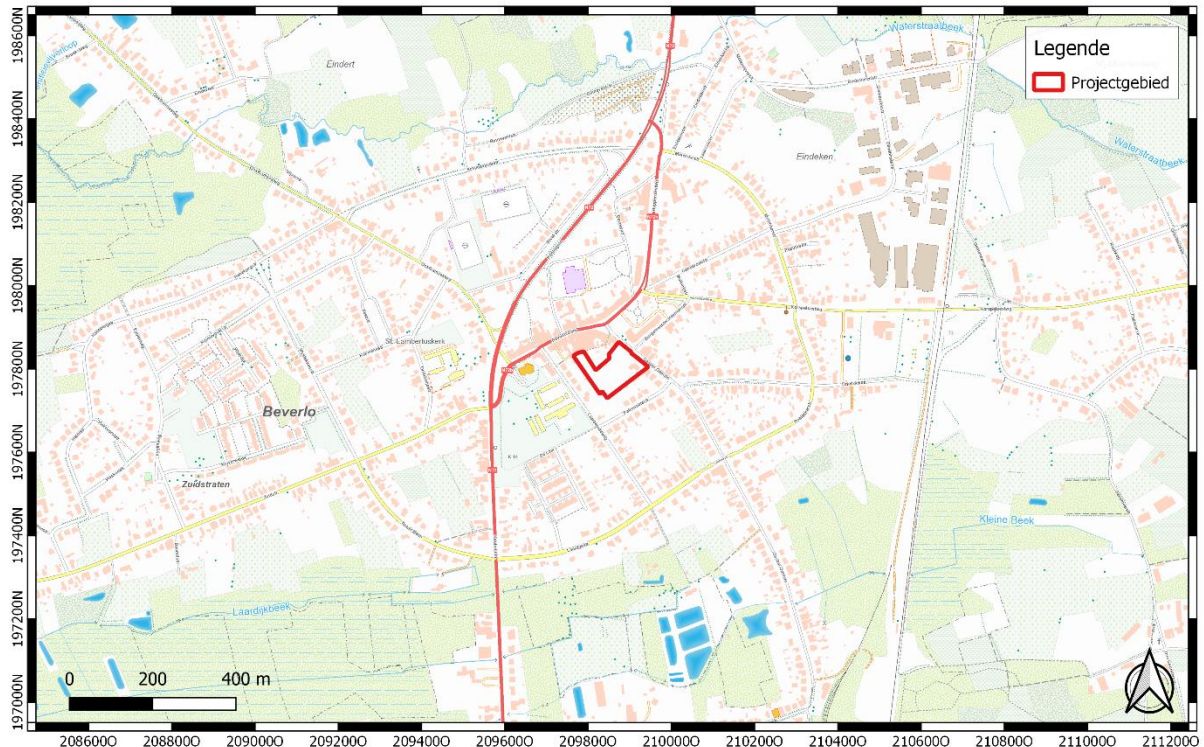

Fig. 3.1: Topografische kaart (2017) met situering van het projectgebied (© DOV).

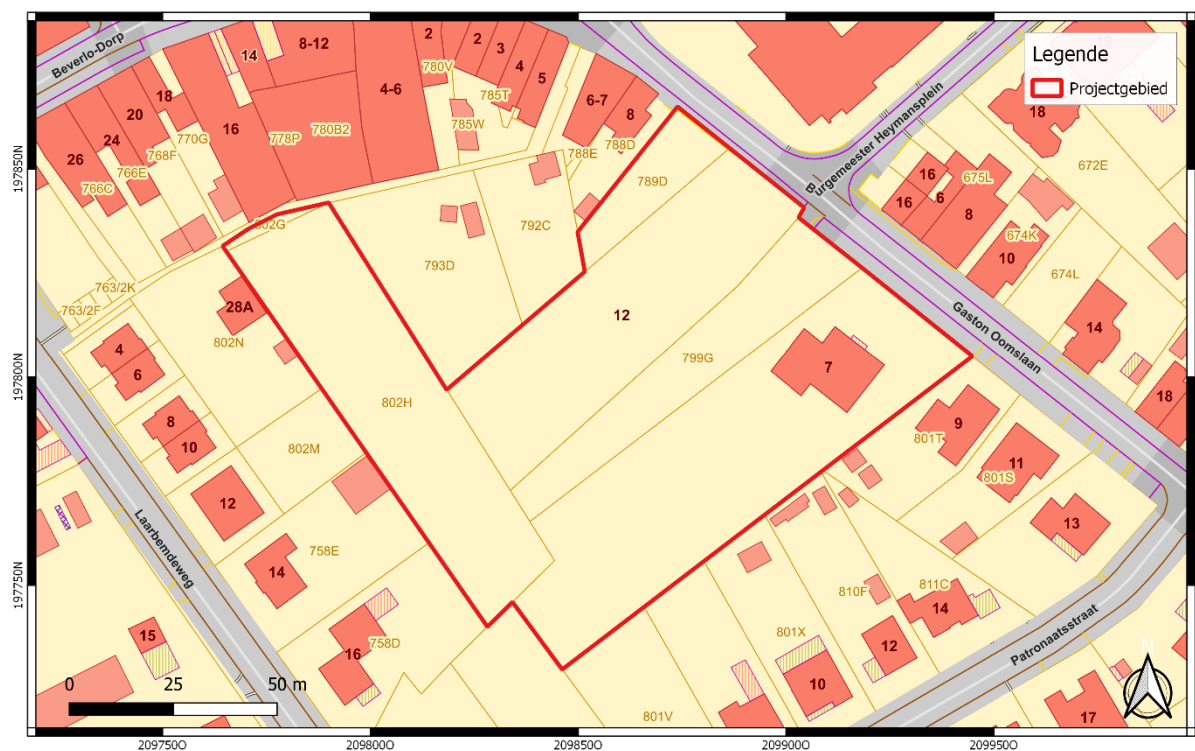

Fig. 3.2: Kadasterplan met situering van het projectgebied (© AGIV).

3.2 Gemotiveerd advies

Het uitgevoerde onderzoek leverde voldoende data om een oordeelkundige uitspraak te doen over de archeologische verwachting van het terrein. In totaal werd 13 % van het totale onderzoekbare terrein onderzocht, hetgeen statistisch gezien als ruim voldoende wordt beschouwd. Hieruit blijkt dat het archeologisch potentieel zeer laag tot nihil is. Het potentieel op kennis- en datawinst van eventueel verder vervolgonderzoek wordt idem dito bijgesteld naar zeer laag tot nihil.

Het proefsleuvenonderzoek wees uit dat er twee pedogenetische zones aanwezig zijn die gecorreleerd kunnen worden aan de gegevens van de quartairdiktekaart. Deze kaart geeft de gemodelleerde diepte weer van het tertiairsubstraat, hetgeen in deze regio overeenkomt met de Formatie van Diest. Deze formatie wordt gekenmerkt door zand, kleizand of klei met een uitgesproken oranje groene kleur ten gevolge van oxidatieprocessen en de grote hoeveelheid ijzer en glauconiet. Beverlo is te situeren in de noordoostelijke uitlopers van het Hageland, een geografische regio waar de Formatie van Diest dagzoomt in de vorm van ZW-NO georiënteerde getuigenheuvels. Erosie- en sedimentatieprocessen tijdens de laatste 2,8 miljoen jaar hebben ervoor gezorgd dat de getuigenheuvel ter hoogte van Beverlo thans niet uitgesproken als een positieve reliëfvorm aanwezig is in het landschap. Hoewel deze dus topografisch afwezigheid, blijkt deze geologisch wel nog aanwezig te zijn. Het grootste deel van het projectgebied omvat dan ook een diepe antropogene humus A-horizont die rechtstreeks op de Formatie van Diest rust. Enkel in de NW hoek van het terrein ter hoogte van WP1 en WP2 werden zandige sedimenten van eolisch Pleistocene oorsprong teruggevonden.

Een ondiep tertiairsubstraat betekent niet direct dat er ook een afwezigheid van archeologische waarden is. Elders in het Hageland werden immers heel wat sites vastgesteld op dergelijke getuigenheuvels. Desalniettemin dient er evenwel rekening gehouden te worden voor dergelijke landschapselementen dat erosieprocessen dominant zijn dan sedimentatie. Dit leidt alvast tot een eerste verklaring van de afwezigheid van archeologische waarden, namelijk dat mogelijk historische erosie voor een slecht bodemarchief gezorgd heeft.

Een tweede verklaring voor de afwezigheid van archeologische waarden is te zoeken in het historisch menselijk landgebruik ter hoogte van het projectgebied. De diepe antropogene A-horizont geeft aan dat de gronden voor agrarische doeleinden gebruikt zijn. Onder invloed van plagactiviteiten heeft zich een diepe plaggenbodem ontwikkeld die lokaal tot meer dan 100 cm diep onder het maaiveld reikt. De kans is zeer groot dat het plaggen gepaard is gegaan met diepspitten en diepploegen, waarbij eventueel aanwezige nutriënten uit de ondergrond naar boven werden gehaald. Het in cultuur brengen van de gronden en de exploitatie ervan, kan een belangrijke impact gehad hebben op het bodemarchief. Opvallend is evenwel de afwezigheid van archeologische vondsten in deze antropogene A-horizont. Mogelijk duidt dit er toch wel op dat de historische menselijke aanwezigheid in de omgeving eerder beperkt was en dat de cultivering en exploitatie van de gronden eerder in een latere ontwikkelingsfase plaats vond. Naast slechte conservatiefactoren omwille van historische erosie en het historisch landgebruik, duidt dit mogelijk ook op een laag aanwezigheidspotentieel van archeologische sites.

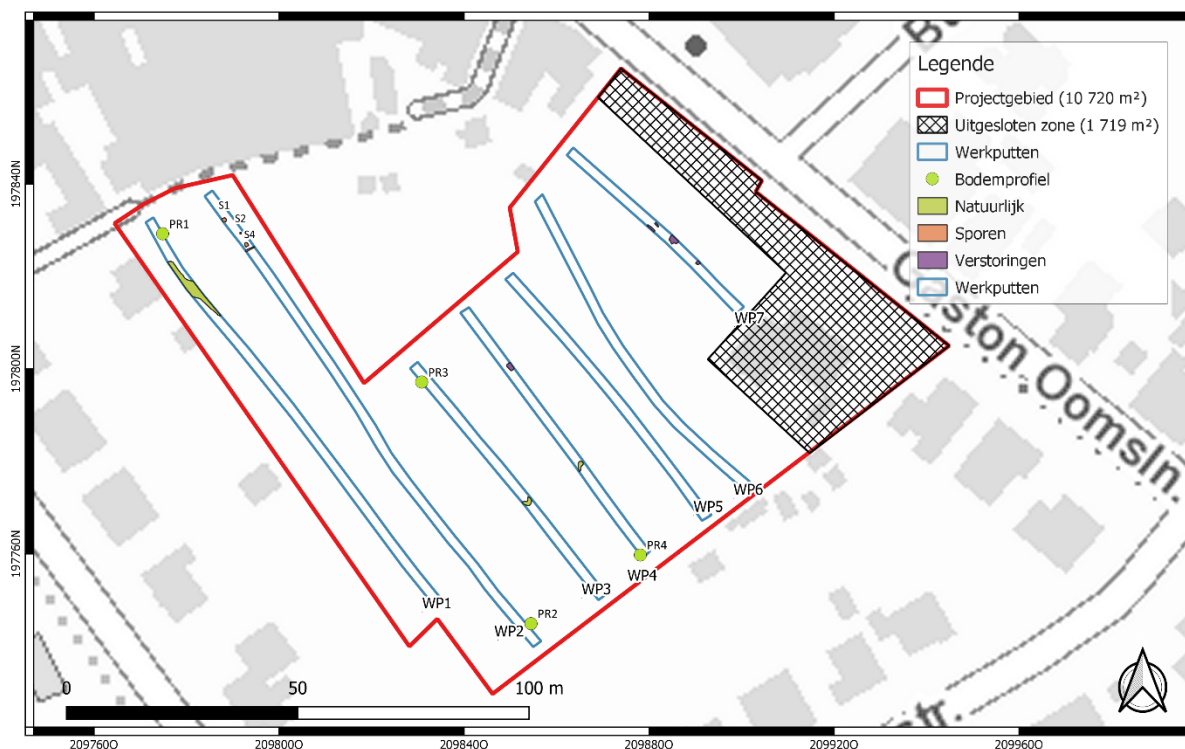
Het aangetroffen sporenbestand omvat slechts vier sporen waarvan twee in de nieuwste tijd te dateren zijn. Vermoedelijk zijn dit sporen die te linken zijn aan de rondom liggende historische bewoning en kunnen ze algemeen aan achtererfactiviteiten gelinkt worden. S3 bleek zelfs nog recenter van aard te zijn. Enkel greppel S4 is mogelijk ouder, maar kan tot geen enkele relevante context geclassificeerd worden. Bovendien werden in deze zone ook verstoringen vastgesteld met afval en bouwpuin in de bouwvoor.

Elders op het terrein werden geen archeologisch relevante bodemsporen geregistreerd. Dit leidt tot de belangrijke conclusie dat het kennis- en datapotentieel van het terrein nagenoeg nihil is.

Qua vondstmateriaal is het terrein geheel archeologisch steriel. S1 leverde een baksteenfragment op wat niet werd opgenomen in het vondstenbestand omwille van het lage archeologische belang. Om af te ronden is ook de afwezigheid van archeologische vondsten in de bouwvoor opmerkelijk. Dit kan duiden op een eerder latere ontwikkeling van de antropogene humus A-horizont.

Alle verzamelde data en vaststellingen tijdens het proefsleuvenonderzoek leiden tot de conclusie dat het terrein een laag tot nihilistisch kennis- en datapotentieel heeft. Er werden immers geen relevante archeologische sites vastgesteld die zouden kunnen leiden tot bijkomende informatie over de omgeving en Beverlo. Op uitzondering van de vier sporen – waarvan verschillende recent – is het projectgebied archeologisch steriel. Kostenbaat is verder onderzoek gezien dit lage wetenschappelijke potentieel noch nuttig, noch noodzakelijk. **Het terrein kan vrijgegeven worden zonder vervolgonderzoek of zonder bijkomende maatregelen ter bescherming van (afwezige) relevante erfgoed.**

Het volledige projectgebied mag integraal opgenomen worden in de GGA (gebieden geen archeologie).

Het volledige projectgebied mag integraal opgenomen worden op de GGA

¹ Voor een allensporenplan A0 met alle meetgegevens, zie bijlage verslag van resultaten.

Dit ontslaat de aannemer/bouwheer echter niet van zijn verplichtingen.

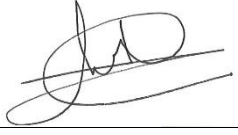
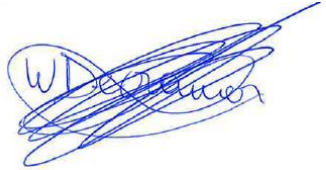
De aannemer/uitvoerder van de werken is gehouden aan de meldingsplicht van archeologische vondsten. Deze melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vervat in [artikel 5.1.4](#) van het [Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013](#).

De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

3.3 Programma van maatregelen

Vermits een archeologische opgraving niet noodzakelijk is voor het betreffende terrein, dient er geen programma van maatregelen opgesteld te worden. Het volledige projectgebied kan immers opgenomen worden in de GGA.

Ondertekening

Hoedanigheid	Naam	Handtekening
Gedelegeerd bestuurder	Kristof Van Vooren	
Kwaliteitsverantwoordelijke	Sofie De Bel	
Business Unit Manager	Maarten Dingenen	
Auteurs	Ward Decramer	
Nagelezen en goedgekeurd door	Anne De Loof	
Erkende archeoloog	Ward Decramer	